

Tổng hợp xúc tác quang-Fenton CoFe_2O_4 có từ tính bằng phương pháp sol-gel có sự hỗ trợ của dung dịch chiết từ quả me

Đinh Thị Tuyết Sương^{1,2}, Trần Thị Trinh Thi^{1,2}, Hoàng Châu Ngọc^{1,2}, Nguyễn Quốc Thiết³, Lê Tiến Khoa^{1,2,*}

Use your smartphone to scan this QR code and download this article

¹Khoa Hóa học, Trường Đại học Khoa học Tự nhiên, TP.HCM, Việt Nam

²Đại học Quốc gia Thành phố Hồ Chí Minh, Việt Nam

³Viện Khoa học Vật liệu Ứng dụng - Viện Hàn lâm Khoa học và Công nghệ Việt Nam, Việt Nam

Liên hệ

Lê Tiến Khoa, Khoa Hóa học, Trường Đại học Khoa học Tự nhiên, TP.HCM, Việt Nam

Đại học Quốc gia Thành phố Hồ Chí Minh, Việt Nam

Email: ltkhoa@hcmus.edu.vn

Lịch sử

- Ngày nhận: 6-5-2024
- Ngày sửa đổi: 9-7-2024
- Ngày chấp nhận: 4-11-2024
- Ngày đăng:

DOI:

Bản quyền

© ĐHQG Tp.HCM. Đây là bài báo công bố mở được phát hành theo các điều khoản của the Creative Commons Attribution 4.0 International license.

TÓM TẮT

Phát triển những phương pháp tổng hợp thân thiện với môi trường ngày càng trở thành một nhu cầu cấp thiết trong lĩnh vực vật liệu xúc tác. Bài báo trình bày việc tổng hợp bột nano xúc tác quang-Fenton CoFe_2O_4 có từ tính bằng phương pháp sol-gel với sự hỗ trợ của dung dịch chiết từ quả me, một tác nhân tạo gel vừa rẻ tiền, vừa có nguồn gốc thiên nhiên. Sau quá trình tạo gel, các mẫu được nung ở nhiều nhiệt độ khác nhau (700, 800, 900°C) và được phân tích bằng các kỹ thuật XRD, FE-SEM, EDS, FTIR, VSM và thí nghiệm hấp phụ đẳng nhiệt khí N_2 . Hoạt tính xúc tác quang-Fenton của các mẫu được đánh giá bằng phản ứng phân hủy phẩm nhuộm methylene xanh và methyl cam dưới ánh sáng UVA hoặc ánh sáng khả kiến. Kết quả cho thấy sự kết hợp giữa việc sử dụng dung dịch chiết từ quả me trong giai đoạn tạo gel và quá trình nung sau đó đã giúp hình thành các hạt nano CoFe_2O_4 với cấu trúc đơn pha spinel lập phương. Những mẫu xúc tác này vừa thể hiện hoạt tính quang-Fenton hiệu quả cho cả phản ứng phân hủy phẩm nhuộm cation và phẩm nhuộm anion, vừa có từ tính mạnh mẽ, giúp dễ dàng thu hồi sau quá trình sử dụng. Đặc biệt, nhiệt độ nung mẫu được nhận thấy là một yếu tố quan trọng trong việc điều khiển sự phân bố ion kim loại trên bề mặt vật liệu cũng như kích thước hạt và diện tích bề mặt riêng, từ đó có tác động đáng kể đến hoạt tính của xúc tác.

Từ khóa: xúc tác quang-Fenton, CoFe_2O_4 , hạt từ tính, sol-gel, sản phẩm điều chế từ dung dịch chiết từ quả me

1. GIỚI THIỆU

Vài năm gần đây, vật liệu ferrite với công thức MFe_2O_4 (M = Mg, Cu, Ni, Co...) đã liên tục thu hút sự chú ý của cộng đồng khoa học khi đem đến triển vọng ứng dụng trong nhiều lĩnh vực vật liệu khác nhau, bao gồm vật liệu lưu trữ thông tin¹, chất mang vận chuyển thuốc², đầu dò từ tính³, chất tương phản trong ảnh cộng hưởng từ⁴... Trong số nhiều vật liệu ferrite với thành phần hóa học khác nhau, bột cobalt ferrite (CoFe_2O_4) được nhận định là vật liệu tiềm năng cho mục tiêu xử lý môi trường nhờ sở hữu thành phần kim loại đa hóa trị, cấu trúc tinh thể spinel bền vững cùng đặc tính bán dẫn loại n với năng lượng vùng cấm hẹp (1.76 eV⁵). Những đặc điểm này đã giúp CoFe_2O_4 có thể hoạt động như một hợp chất xúc tác vừa hiệu quả dưới nhiều nguồn ánh sáng, vừa ổn định, ít bị hòa tan bởi môi trường phản ứng⁶. Đặc biệt, bột CoFe_2O_4 còn thể hiện từ tính mạnh, giúp vật liệu này có thể được tách khỏi dung dịch phản ứng một cách dễ dàng sau quá trình sử dụng. Do đó, CoFe_2O_4 đã được ứng dụng làm xúc tác cho các quá trình khác nhau, bao gồm ozone hóa⁷, quang xúc tác⁸, electro-Fenton⁹ và quang-Fenton¹⁰. Theo Cechinel và các cộng sự⁶, CoFe_2O_4 có thể chuyển hóa

hiệu quả H_2O_2 thành gốc tự do hydroxyl nhằm thúc đẩy quá trình khoáng hóa phẩm nhuộm remazol red trong nước]. Đồng thời, nhờ có từ tính, bột xúc tác này có thể được thu hồi bằng nam châm và tái sử dụng ít nhất ba lần. Ngoài ra, các hạt nano CoFe_2O_4 còn thể hiện khả năng kích hoạt H_2O_2 tăng cường dưới ánh sáng mặt trời giả lập¹⁰ hoặc kích thích $\text{H}_2\text{C}_2\text{O}_4$ dưới bức xạ UV^{11,12} nhằm phân hủy hiệu quả phẩm nhuộm xanh methylene. Những nghiên cứu này cho thấy các nhà khoa học rất quan tâm đến vật liệu bột xúc tác từ tính CoFe_2O_4 .

Trong hầu hết các công bố, CoFe_2O_4 thường được tổng hợp bằng phương pháp thủy nhiệt¹³, phương pháp đốt cháy gel⁶, phương pháp sol-gel có sự hỗ trợ của polymer¹¹, hoặc phương pháp đồng kết tủa¹⁴. Mỗi phương pháp đều có ưu và nhược điểm riêng, thí dụ quy trình đồng kết tủa thường đơn giản, cho phép thực hiện ở nhiệt độ phòng nhưng đòi hỏi cần tìm được tác nhân tạo kết tủa đồng thời phù hợp; phương pháp thủy nhiệt có thể giúp tạo ra các sản phẩm có độ tinh khiết cao, giúp điều khiển hình thái và kích thước hạt nhưng cần trang thiết bị phức tạp, áp suất cao; phương pháp tạo gel dù đơn giản và dễ điều khiển nhưng vẫn cần thời gian để tạo gel và cần nhiệt độ cao để phân hủy thành phần hữu cơ tiền chất. Do đó, mỗi

Trích dẫn bài báo này: Sương D T T, Thi T T T, Ngọc H C, Thiết N Q, Khoa L T. Tổng hợp xúc tác quang-Fenton CoFe_2O_4 có từ tính bằng phương pháp sol-gel có sự hỗ trợ của dung dịch chiết từ quả me. *Sci. Tech. Dev. J. - Nat. Sci.* 2025; (0):1-11.

phương pháp đều có phạm vi ứng dụng khác nhau. Tuy nhiên, điểm chung của những quy trình tổng hợp này là thường xuyên sử dụng hóa chất công nghiệp tốn kém, ít thân thiện với môi trường. Vì vậy, việc phát triển một quy trình tổng hợp xanh hơn, sử dụng nguyên liệu đến từ thiên nhiên để điều chế các vật liệu ferrite đang dần trở thành một xu hướng nghiên cứu mới trên thế giới¹⁵. Theo đó, nhiều nghiên cứu đã đề nghị sử dụng chiết xuất đến từ các sản phẩm thiên nhiên như dịch chiết cây bạch quả¹⁶, dịch chiết lá olive¹⁷ hoặc lòng trắng trứng¹⁸ với vai trò vừa là tác nhân tạo phức, vừa là tác nhân khử, cũng như nhiên liệu để tổng hợp một loạt vật liệu ferrite như ZnFe₂O₄, CoFe₂O₄ và CuFe₂O₄. Gần đây, chúng tôi cũng đã thử nghiệm sử dụng dịch chiết từ quả me làm môi trường tạo gel để tổng hợp vật liệu CuFe₂O₄ thông qua kỹ thuật sol-gel¹⁹. Vốn là sản phẩm nông sản quen thuộc ở Việt Nam, có giá thành thấp và thành phần chứa nhiều polyphenol và tartaric acid²⁰, dịch chiết từ quả me có thể tạo phức tốt với các ion kim loại khác nhau, tạo thuận lợi cho quá trình tạo sol và tạo gel ở mức độ phân tán đồng thể tốt. Tuy nhiên, do hiệu ứng Jahn-Teller đặc biệt của ion Cu²⁺, sản phẩm CuFe₂O₄ tạo thành chỉ đạt cấu trúc spinel tứ phương²¹, thay vì spinel lập phương, khiến từ tính của vật liệu bị hạn chế. Sự suy giảm tính đối xứng của cấu trúc tinh thể cũng khiến một phần ion Cu²⁺ không thể đi vào cấu trúc spinel mà tồn tại ở dạng pha tạp chất CuO, khiến hoạt tính xúc tác bị ảnh hưởng. Khác với Cu²⁺, ion Co²⁺ không có hiệu ứng Jahn-Teller, điều này nhiều khả năng giúp cho việc tổng hợp CoFe₂O₄ với cấu trúc spinel lập phương từ dung dịch chiết từ quả me sẽ thuận lợi hơn và dễ thành công hơn. Bài báo này trình bày việc tổng hợp bột xúc tác quang-Fenton có từ tính CoFe₂O₄ bằng phương pháp sol-gel với sự hỗ trợ của dung dịch chiết từ quả me. Trong quá trình tổng hợp, gel được nung ở nhiều nhiệt độ khác nhau (700, 800 và 900°C) nhằm khảo sát ảnh hưởng của nhiệt độ nung đến cấu trúc tinh thể, thành phần pha, hình thái, nhóm chức bề mặt, từ tính cũng như hoạt tính xúc tác của vật liệu trong phản ứng phân hủy phẩm nhuộm hữu cơ.

PHƯƠNG PHÁP THỰC NGHIỆM

Nguyên liệu và hóa chất

Thịt của quả me được mua trực tiếp từ công ty Đức Vinh (Việt Nam), đã được bóc vỏ và hạt trước đó. Co(NO₃)₂.6H₂O, Fe(NO₃)₃.9H₂O chuẩn hóa chất phân tích, oxalic acid (H₂C₂O₄ > 99,5%), xanh methylene (C₁₆H₁₈ClN₃S.3H₂O > 98,5%) được mua từ Xilong Scientific Co. (Trung Quốc); methyl cam (C₁₄H₁₄N₃NaO₃S > 95,0%) được mua từ Shanghai

Yuming Inc. Co. (Trung Quốc) hợp chất chuẩn gallic acid (C₇H₆O₅ > 99,0%) từ BioBasic (Canada), thuốc thử Folin-Ciocalteu (1,9–2,1 N) từ Sigma-Aldrich (Hoa Kỳ). Những hóa chất này được sử dụng trực tiếp mà không cần tinh chế lại.

Tổng hợp xúc tác

Để tổng hợp bột từ tính CoFe₂O₄ bằng phương pháp sol-gel với sự hỗ trợ của dịch chiết từ quả me, thực nghiệm tương tự như quy trình được báo cáo¹⁹, đi kèm với một số thay đổi nhỏ. Thịt quả me (18 g) được trộn với nước cất (300 mL), hỗn hợp được đun hoàn lưu trong 1 giờ. Sau đó, hỗn hợp được để nguội đến nhiệt độ phòng và lọc bỏ toàn bộ phần rắn, chỉ giữ lại phần dung dịch qua lọc chứa chiết xuất từ quả me. Phần nước qua lọc có màu nâu này được gọi là dung dịch chiết quả me và được kiểm tra giá trị pH, đồng thời tổng hàm lượng polyphenol trong dung dịch được xác định bằng phương pháp Folin-Ciocalteu với hợp chất chuẩn là gallic acid theo quy trình^{22,23}. Toàn bộ lượng dung dịch chiết được khuấy trộn với 30 mL dung dịch có chứa đồng thời 0,5 mol Co(NO₃)₂ và 1,0 mol Fe(NO₃)₃ ở nhiệt độ phòng trong 2 giờ rồi tiếp tục khuấy trong bể ủ nhiệt ở 80°C trong 5 giờ. Kết quả thu được là một hỗn hợp dung dịch nhớt. Dung dịch nhớt này được cho vào trong tủ sấy ở 150°C trong 7 giờ để thu được một khối gel khô trương phồng. Cuối cùng, khối gel trương phồng được nghiền mịn và nung trong lò nung ở các nhiệt độ khác nhau (700, 800 và 900°C) trong 2 giờ để thu được bột thành phẩm, ký hiệu lần lượt là CoFeO-700, CoFeO-800 và CoFeO-900. Lưu ý rằng trước đây chúng tôi đã thử nghiệm tổng hợp¹¹ CoFe₂O₄ bằng phương pháp sol-gel có sự hỗ trợ của polyethylene glycol và nung ở 600°C; tuy nhiên, sản phẩm hình thành chỉ chứa 40,75% pha tinh thể spinel lập phương CoFe₂O₄, còn lại là pha hematite (59,25% Fe₂O₃). Kết quả này cho thấy khối gel cần được nung ở nhiệt độ cao hơn để đảm bảo phản ứng tổng hợp xảy ra hoàn toàn; vì thế, trong phần thực nghiệm này, nhiệt độ nung cần phải cao hơn 600°C.

Phân tích vật liệu xúc tác

Nhiều xạ tia X dạng bột (XRD) và kỹ thuật chụp ảnh kính hiển vi điện tử quét phát xạ trường (FESEM) được lần lượt sử dụng để phân tích cấu trúc tinh thể và hình thái bề mặt của các mẫu bột thành phẩm. Giản đồ XRD được ghi trên thiết bị EMPYREAN (PANalytical) sử dụng bức xạ Cu Kα (λ = 1,5406 Å) với tốc độ quét là 0,03° s⁻¹; các ảnh FESEM được chụp trên thiết bị HITACHI SU8000 với thế gia tốc 10 kV. Thiết bị SU8000 được sử dụng để ghi phổ

151 tán sắc năng lượng tia X (EDS) của các mẫu nhằm
 152 nghiên cứu thành phần nguyên tố trên bề mặt. Nhóm
 153 chức hóa học và liên kết trên bề mặt của các mẫu
 154 xúc tác được đánh giá thông qua phổ hồng ngoại
 155 chuyển hóa Fourier (FTIR), sử dụng máy VERTEX
 156 70 (Bruker) trong số sóng 400–4000 cm^{-1} . Diện
 157 tích bề mặt riêng của các mẫu được xác định theo
 158 mô hình Brunauer–Emmett–Teller (BET) thông qua
 159 quá trình hấp phụ đẳng nhiệt khí N_2 ở 77 K trong
 160 thiết bị NOVA 1000e (Quantachrome Instruments).
 161 Từ tính được khảo sát ở nhiệt độ phòng bằng phương
 162 pháp từ kế mẫu rung (VSM), thực hiện trên hệ thống
 163 DMS 880 (ADE Technologies) với từ trường dao động
 164 từ -16000 Oe đến $+16000$ Oe.

165 **Khảo sát hoạt tính xúc tác**

166 Để đánh giá và so sánh hoạt tính xúc tác quang-
 167 Fenton của các mẫu bột từ tính được điều chế, phẩm
 168 nhuộm xanh methylene (MB) được lựa chọn như một
 169 chất thải hữu cơ điển hình và là đại diện cho các phân
 170 tử phẩm nhuộm cation. Các điều kiện thực nghiệm
 171 được thực hiện tương tự như nghiên cứu¹¹. Đầu tiên,
 172 bột MB và oxalic acid cùng được hòa tan vào nước cất
 173 để thu được 250 mL dung dịch có chứa đồng thời MB
 174 ($2 \times 10^{-5} \text{ mol L}^{-1}$) và $\text{H}_2\text{C}_2\text{O}_4$ ($10^{-3} \text{ mol L}^{-1}$), có giá
 175 trị pH 2,70–2,72. Tiếp theo 0,5 gam bột xúc tác được
 176 cho vào dung dịch trên, khuấy trong bóng tối trong
 177 vòng 60 phút để quá trình hấp phụ MB lên bề mặt xúc
 178 tác đạt trạng thái cân bằng. Đến thời điểm đạt cân
 179 bằng hấp phụ, toàn bộ hệ phản ứng được chiếu sáng
 180 bởi bóng đèn UVA (9W Radium 78) hoặc bóng đèn
 181 khả kiến (9W Osram Dulux S) dưới điều kiện khuấy
 182 trộn liên tục. Sau mỗi khoảng thời gian nhất định, 5
 183 mL dung dịch được rút ra khỏi hệ. Nhờ có từ tính, bột
 184 xúc tác được trộn lẫn trong 5 mL dung dịch để dàng
 185 được tách ra bằng nam châm và nồng độ MB trong
 186 phần nước trong được theo dõi thông qua giá trị mật
 187 độ hấp thụ quang ở bước sóng 664 nm, đo được trên
 188 quang phổ kế Helios Omega UV–VIS (Thermo Fisher
 189 Scientific). Đối với mỗi mẫu xúc tác, quá trình khảo
 190 sát được thực hiện ít nhất 3 lần để có thể đảm bảo độ
 191 lặp lại của kết quả nghiên cứu.

192 Ngoài ra, hoạt tính xúc tác quang-Fenton của các mẫu
 193 còn được đánh giá thông qua phản ứng phân hủy
 194 phẩm nhuộm methyl cam (MO, là một phẩm nhuộm
 195 anion) dưới bức xạ UVA và bức xạ khả kiến. Điều kiện
 196 thực nghiệm tương tự như quá trình khảo sát phân
 197 hủy phẩm nhuộm MB, chỉ khác ở bước sóng sử dụng
 198 trong quá trình đo mật độ quang là 464 nm thay vì
 199 664 nm.

KẾT QUẢ VÀ THẢO LUẬN

Đặc trưng của dung dịch chiết từ quả me

202 Giá trị pH và tổng hàm lượng polyphenol của các
 203 mẫu dung dịch chiết, được điều chế từ ba mẫu me
 204 riêng biệt theo cùng quy trình đun hoàn lưu, được
 205 xác định và thể hiện trong Bảng 1. Đây cũng là những
 206 mẫu dung dịch chiết được sử dụng để điều chế 3 mẫu
 207 xúc tác CoFeO trong nghiên cứu này. Cả ba mẫu
 208 dung dịch chiết đều có môi trường acid với giá trị
 209 pH 2,55–2,80, cho thấy tartaric acid trong thịt quả me
 210 đã được đưa thành công vào dung dịch chiết. Đồng
 211 thời, những mẫu dung dịch chiết đều có hàm lượng
 212 polyphenol tương đối cao (50,88–51,48 mg GAE/mg
 213 dịch chiết). Giống như tartaric acid, những hợp chất
 214 polyphenol thường chứa nhiều nhóm hydroxyl và car-
 215 boxyl, nên được tin rằng không chỉ có khả năng tạo
 216 phức tốt với các ion kim loại chuyển tiếp như Co^{2+}
 217 và Fe^{3+} , mà còn có thể thực hiện các quá trình poly-
 218 mer hóa, từ đó thúc đẩy quá trình hình thành gel trong
 219 dung dịch. Ngoài ra, hàm lượng polyphenol giữa các
 220 mẫu dung dịch chiết đều tương tự nhau, cho thấy sự
 221 khác biệt nếu có giữa các mẫu xúc tác chỉ đến từ sự
 222 khác biệt về nhiệt độ nung mẫu.

Cấu trúc tinh thể, thành phần pha và kích thước tinh thể

225 Hình 1 trình bày giản đồ XRD của các mẫu bột
 226 CoFe_2O_4 được điều chế bằng phương pháp sol–gel
 227 với sự hỗ trợ của dung dịch chiết từ quả me ở các
 228 nhiệt độ nung khác nhau. Theo đó, tất cả các mẫu
 229 đều thể hiện một dãy vạch nhiễu xạ ở vị trí 2θ là 18,4;
 230 30,1; 35,6; 37,2; 43,2; 53,5; 57,1; 62,8; và 74,2°, lần lượt
 231 tương ứng với các mặt mạng (111); (220); (311); (222);
 232 (400); (422); (511); (440); và (533) của pha tinh thể
 233 spinel lập phương CoFe_2O_4 (nhóm không gian $\text{Fd}\bar{3}m$,
 234 JCPDS No. 86-0550). Ngoài ra, không có bất cứ pha
 235 tinh thể tạp nào được quan sát thấy trong tất cả giản
 236 đồ XRD. Kết quả này chứng minh phương pháp sol-
 237 gel sử dụng dung dịch chiết từ quả me đã thành công
 238 trong việc tổng hợp vật liệu spinel đơn pha. Đồng
 239 thời, đúng như định hướng của nghiên cứu, việc sử
 240 dụng ion Co^{2+} trong tổng hợp đã giúp tránh được
 241 hiệu ứng Jahn–Teller, đảm bảo các mẫu đều có cấu
 242 trúc spinel lập phương ổn định với độ đối xứng cao.
 243 Từ các giản đồ XRD, kích thước tinh thể trung bình
 244 (D) của các mẫu (Bảng 2) được tính toán theo công
 245 thức Scherrer (phương trình 1) như sau:

$$D = \frac{0,9\lambda}{\beta \cos \theta} \quad (1)$$

246 với λ là bước sóng tia X (1,5406 Å), θ là góc nhiễu xạ
 247 và β là bề rộng ở một nửa chiều cao của 3 vạch nhiễu
 248 xạ có cường độ cao nhất.
 249

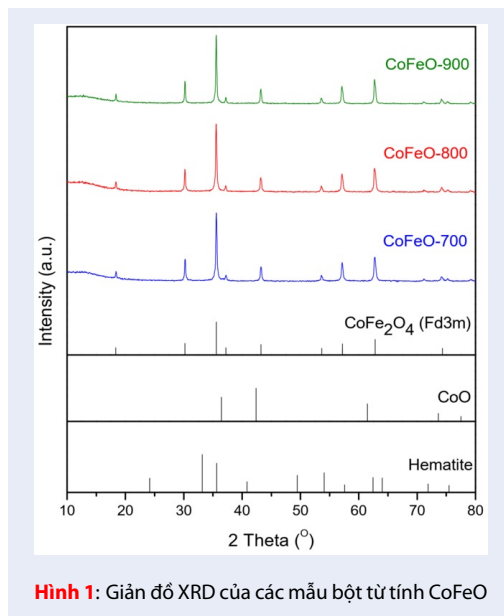
Bảng 1: Giá trị pH và hàm lượng polyphenol trong các mẫu dung dịch chiết từ quả me

Mẫu dung dịch chiết từ quả me	Mẫu 1 sử dụng cho CoFeO-700	Mẫu 2 sử dụng cho CoFeO-800	Mẫu 3 sử dụng cho CoFeO-900
pH	2,55	2,71	2,80
Hàm lượng polyphenol (mg GAE/mg dịch chiết)	50,88	51,48	51,30

249 Kết quả trong Bảng 2 cho thấy, khi nhiệt độ nung tăng,
 250 kích thước tinh thể có khuynh hướng tăng dần đều.
 251 Điều này chứng tỏ quá trình nung khối gel tương
 252 phổ trong phương pháp tổng hợp đã có thể thúc
 253 đẩy sự phát triển tinh thể, giúp tinh thể lớn dần và
 254 nhiều khả năng ảnh hưởng đến cả kích thước hạt và
 255 diện tích bề mặt riêng của các mẫu.

256 Hình thái và diện tích bề mặt riêng

257 Để khảo sát ảnh hưởng của nhiệt độ nung đến hình
 258 thái của các mẫu xúc tác CoFeO, ảnh FESEM được
 259 chụp và thể hiện ở Hình 2. Cả 3 mẫu đều được
 260 cấu thành bởi các hạt nano, cho thấy phương pháp
 261 sol-gel với sự hỗ trợ của dung dịch chiết từ quả me
 262 đã phần nào ngăn cản quá trình thiêu kết của các
 263 hạt ở nhiệt độ cao. Theo đó, khi nung ở 700°C, các
 264 hạt CoFe₂O₄ có hình dạng đa diện, gắn với khối lập
 265 phương, với kích thước hạt 20–70 nm. Khi nhiệt độ
 266 nung tăng lên 800 và 900°C, hình dáng hạt gần như
 267 không thay đổi, tuy nhiên, các hạt có khuynh hướng
 268 tăng độ kết tụ và tăng kích thước hạt, 50–100 nm. Sự
 269 thay đổi hình thái hạt này phù hợp với sự gia tăng kích
 270 thước tinh thể cũng như phù hợp với sự biến đổi về
 271 diện tích bề mặt riêng của các mẫu, được trình bày
 272 trong Bảng 2. Thật vậy, mẫu CoFeO-700 thể hiện
 273 giá trị diện tích bề mặt riêng đạt 20,27 m² g⁻¹, còn
 274 các mẫu nung ở nhiệt độ cao hơn có diện tích bề mặt
 275 riêng giảm dần, trong đó, mẫu CoFeO-900 có diện
 276 tích bề mặt riêng thấp nhất, chỉ đạt 8,71 m² g⁻¹. Các
 277 giá trị kích thước tinh thể và diện tích bề mặt riêng
 278 của những mẫu xúc tác này cũng được so sánh với
 279 các mẫu CoFe₂O₄ được điều chế bằng một số phương
 280 pháp tổng hợp khác (Bảng 3). Có thể nhận thấy,
 281 phương pháp sol-gel với sự hỗ trợ của dung dịch chiết
 282 từ quả me không phải là phương pháp đặc hiệu cho
 283 việc tổng hợp vật liệu ferrite với diện tích bề mặt riêng
 284 lớn, tuy nhiên những thông số về kích thước tinh thể
 285 cùng diện tích bề mặt riêng được ghi nhận ở các mẫu
 286 CoFeO trong khảo sát này vẫn ở mức độ trung bình,
 287 hoàn toàn có thể đem lại những kết quả hoạt tính xúc
 288 tác tốt cho mục tiêu phân hủy phẩm nhuộm hữu cơ
 289 cũng như khả năng dễ thu hồi nhờ nam châm.

Hình 1: Giản đồ XRD của các mẫu bột từ tính CoFeO

Thành phần nguyên tố và nhóm chức trên bề mặt

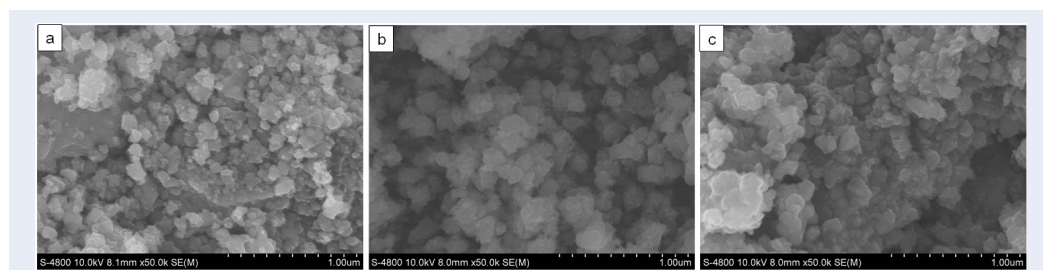
292 Hình 3 thể hiện phổ FTIR của các mẫu xúc tác, với
 293 một vùng hấp thụ rộng ở khoảng 3435 cm⁻¹ và một
 294 mũi hấp thụ ở 1620 cm⁻¹, lần lượt tương ứng với dao
 295 động hóa trị và dao động biến dạng của các nhóm hy-
 296 droxyl trên bề mặt xúc tác^{24,25}. Ngoài ra, hai mũi hấp
 297 thụ đặc trưng cho cấu trúc pha spinel cũng được quan
 298 sát thấy ở vùng dấu vân tay của các phổ. Trong đó,
 299 mũi hấp thụ có cường độ cao ở 593–594 cm⁻¹ được
 300 quy cho dao động của liên kết kim loại–oxygen với
 301 kim loại nằm trong các lỗ trống tứ diện trên bề mặt
 302 ($M_t\text{--}O$) [26] trong khi mũi hấp thụ có cường độ
 303 thấp ở 418–419 cm⁻¹ vốn thuộc về dao động của liên
 304 kết kim loại–oxygen với kim loại nằm trong lỗ trống
 305 bát diện trên bề mặt ($M_{bt}\text{--}O$)²⁶. Kết quả này một
 306 lần nữa xác định phương pháp sol-gel sử dụng tác
 307 nhân tạo gel là dung dịch chiết từ quả me đã thành
 308 công trong việc hình thành cấu trúc tinh thể spinel
 309 cho các mẫu xúc tác.

310 Bảng 2 cũng tổng kết thành phần nguyên tố trên bề
 311 mặt của 3 mẫu xúc tác, được xác định từ phổ EDS
 312 ghi tại các khu vực trong ảnh SEM tương ứng (Hình

Bảng 2: Kích thước tinh thể trung bình (D), diện tích bề mặt riêng (S_{BET}) và thành phần nguyên tử của các mẫu CoFeO và 500)

Mẫu	D (nm)	S_{BET} ($m^2 g^{-1}$)	Thành phần nguyên tử (% mol)				
			C	O	K	Fe	Co
CoFeO-700	36,78	20,26	9,94	53,99	1,61	27,55	6,90
CoFeO-800	37,38	14,75	4,03	49,59	1,97	33,08	11,34
CoFeO-900	41,06	8,71	3,90	56,32	0,74	28,40	10,63

Hình 2: Ảnh FESEM của các mẫu (a) CoFeO-700, (b) CoFeO-800, (c) CoFeO-900

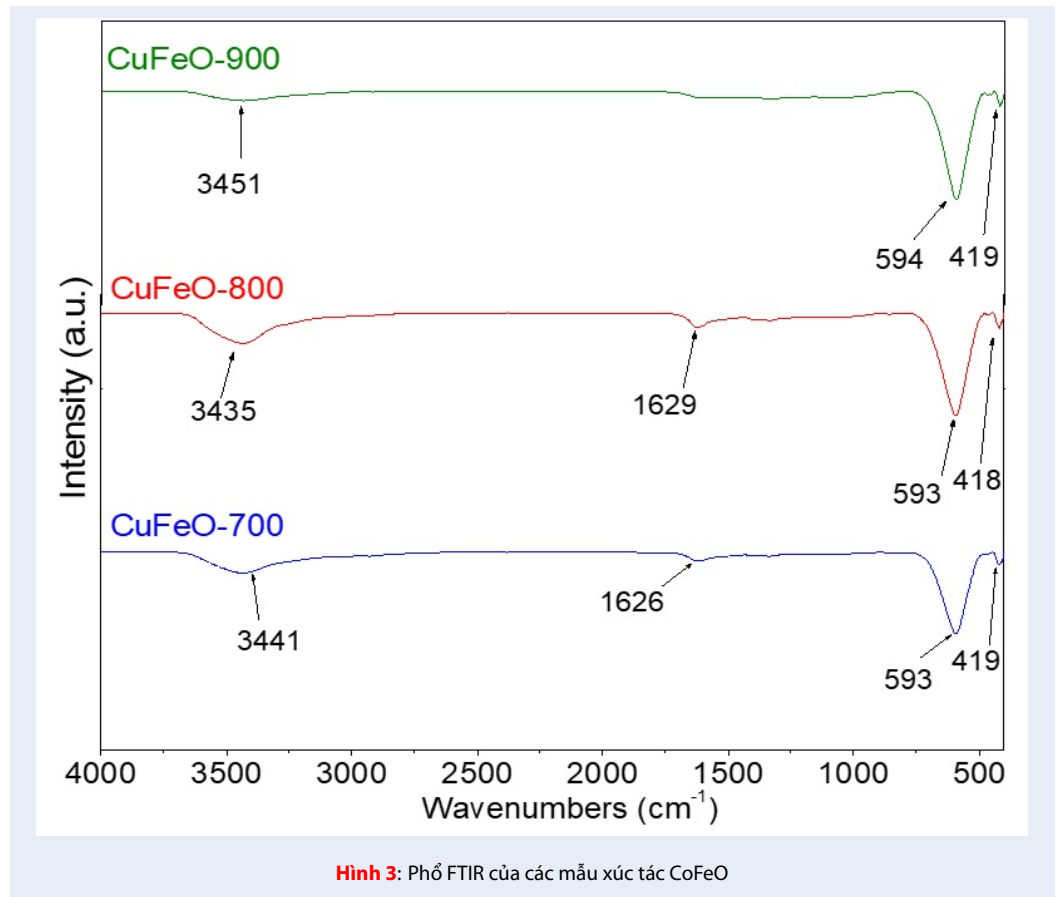
Bảng 3: So sánh kích thước tinh thể trung bình (D) và diện tích bề mặt riêng (S_{BET}) của các mẫu CoFeO với các mẫu $CoFe_2O_4$ được điều chế bằng một số phương pháp khác

Mẫu	CoFeO-700	CoFeO-800	CoFeO-900	CoFe ₂ O ₄			
Phương pháp điều chế	Sol-gel với sự hỗ trợ của dịch chiết từ quả me			Thiêu đốt dung dịch	Đồng kết tủa	Thiêu đốt gel	Thủy nhiệt
D (nm)	36,78	37,38	41,06	25	31	35	12,25
S_{BET} ($m^2 g^{-1}$)	20,26	14,75	8,71	2,72	24	59	99,21
Nguồn	Nghiên cứu này			10	8	6	12

313 4). Có thể thấy, mẫu CoFeO-700 có hàm lượng Fe
 314 và Co khá hạn chế trên bề mặt, lần lượt là 27,55 và
 315 6,90%mol. Ngược lại, mẫu CoFeO-800 có hàm lượng
 316 Fe và Co trên bề mặt tăng đáng kể, lên đến 33,08 và
 317 11,34%mol. Chỉ khi nhiệt độ nung tăng tới 900°C,
 318 những giá trị hàm lượng này bắt đầu giảm trở lại. Sự
 319 thay đổi hàm lượng nguyên tố này dường như gợi ý
 320 rằng quá trình nung khối gel từ chiết xuất của quả me
 321 có thể điều khiển sự phân bố các nguyên tố trên bề
 322 mặt vật liệu. Ngoài ra, nguyên tố K cũng được phát
 323 hiện ở cả 3 mẫu xúc tác, với hàm lượng nhỏ, 0,74–
 324 1,97%mol. Theo nghiên cứu của Okello và các cộng
 325 sự²³, thịt quả me thường có chứa một lượng nhỏ K.
 326 Vì vậy, khi tổng hợp $CoFe_2O_4$ với sự hỗ trợ của dung
 327 dịch chiết từ me, các ion K^+ nhiều khả năng đã đi vào
 328 dung dịch chiết và sau đó ở lại trong thành phần xúc
 329 tác khảo sát.

Từ tính của vật liệu

Hình 5a thể hiện đường cong từ trễ của 3 mẫu vật liệu
 CoFeO-700, CoFeO-800 và CoFeO-900. Từ những
 đường cong từ trễ này, các thông số từ tính của vật
 liệu được xác định và trình bày trong Bảng 4. Cả 3
 mẫu bột đều mang đặc trưng của vật liệu sắt từ, phù
 hợp với cấu trúc tinh thể spinel lập phương của chúng,
 với giá trị từ độ bão hòa (M_S) cao, cùng độ kháng từ
 (H_C) và độ từ dư (M_R) đáng kể. Những thông số từ
 này giúp đảm bảo cả ba mẫu xúc tác đều có thể được
 dễ dàng tách ra khỏi dung dịch bằng nam châm (Hình
 5b). Ngoài ra, nhiệt độ nung trong quá trình điều chế
 xúc tác một lần nữa được nhận thấy có ảnh hưởng rõ
 tới từ tính của vật liệu. Cụ thể khi nhiệt độ nung tăng
 từ 700 đến 900°C, từ độ bão hòa tăng còn độ kháng từ
 giảm dần. Điều này có thể được giải thích thông qua

Hình 3: Phổ FTIR của các mẫu xúc tác CoFeO

346 sự biến đổi kích thước tinh thể cũng như kích thước
347 hạt của vật liệu. Khi nhiệt độ nung tăng, kích thước
348 tinh thể cùng kích thước hạt tăng, làm cho các vùng
349 domain từ trong các hạt CoFe_2O_4 lớn dần. Hệ quả là
350 số lượng moment từ trong mỗi domain tăng và những
351 moment từ của vật liệu có thể xoay theo từ trường
352 ngoài một cách tốt hơn, giúp tăng giá trị M_S và giảm
353 giá trị H_C .

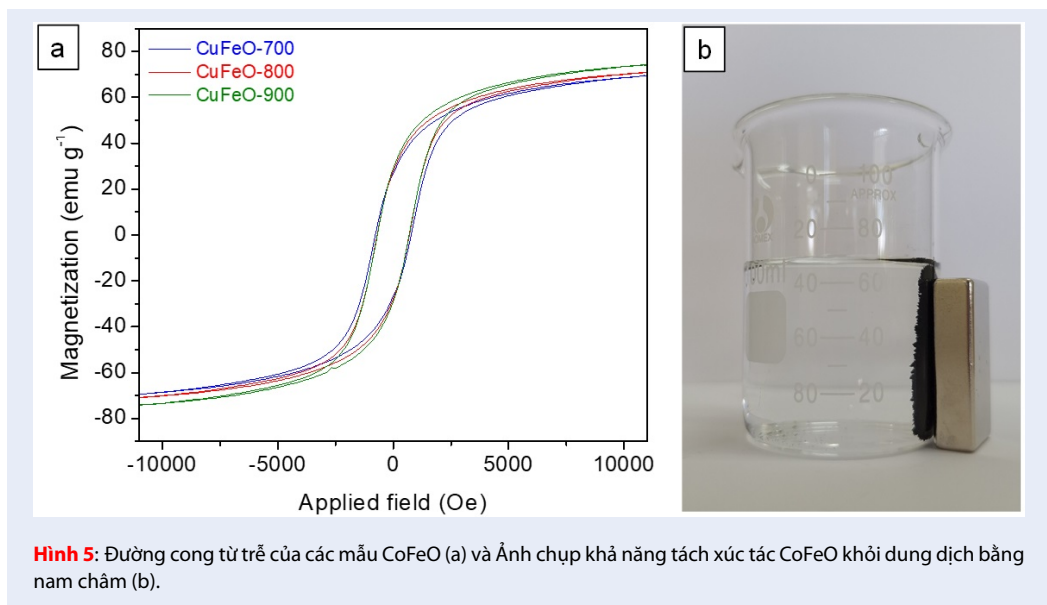
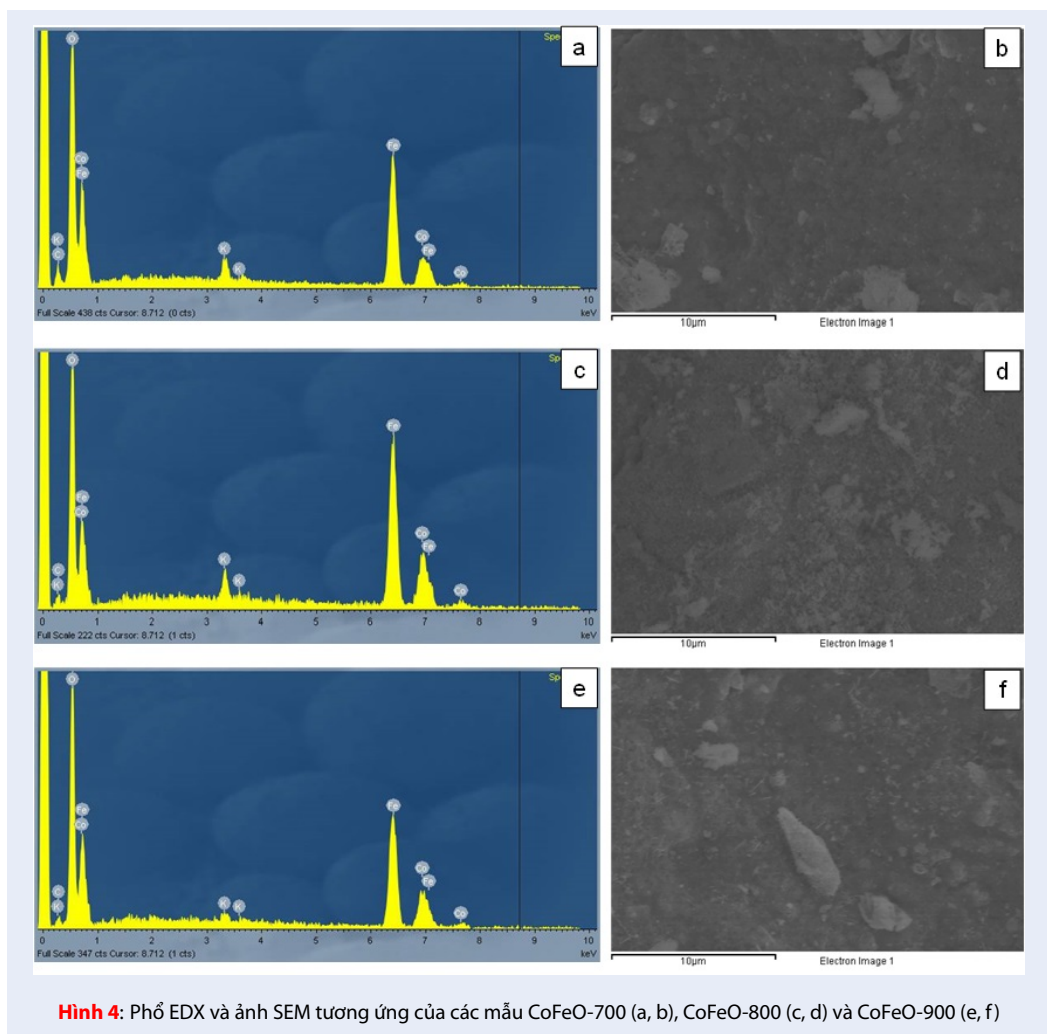
354 Hoạt tính xúc tác quang–Fenton

355 Hoạt tính xúc tác quang–Fenton của các mẫu CoFeO
356 dưới ánh sáng UVA và ánh sáng khả kiến được đánh
357 giá lần lượt thông qua phản ứng phân hủy MB, một
358 loại phẩm nhuộm cation (Hình 6a và Hình 6b), cũng
359 như thông qua phản ứng phân hủy MO, một loại
360 phẩm nhuộm anion (Hình 6c và Hình 6d). Giá trị
361 hằng số tốc độ biểu kiến theo mô hình động học bậc
362 1 của các phản ứng phân hủy phẩm nhuộm cũng như
363 phần trăm hấp phụ phẩm nhuộm trên các mẫu xúc
364 tác được tóm tắt trong Bảng 5. Từ bốn chuỗi thí
365 nghiệm, có thể nhận thấy cả ba mẫu CoFeO–700,
366 CoFeO–800 và CoFeO–900 đều thể hiện hoạt tính
367 xúc tác ấn tượng khi hai loại phẩm nhuộm trên đều bị

368 mất màu hiệu quả chỉ sau 30 phút phản ứng dưới ánh
369 sáng UVA và sau 3 giờ phản ứng dưới ánh sáng khả
370 kiến. Những kết quả thực nghiệm này cũng xác định
371 ánh sáng UVA cho khả năng kích thích tốt hơn so với
372 ánh sáng khả kiến. Ngược lại, khi không có sự hiện
373 diện của xúc tác (chỉ có phẩm nhuộm và $\text{H}_2\text{C}_2\text{O}_4$),
374 hoặc khi có sự hiện diện của xúc tác mà không chiếu
375 sáng, quá trình phân hủy phẩm nhuộm đều không xảy
376 ra, chứng tỏ xúc tác từ tính của chúng tôi hoạt động
377 theo cơ chế quang-Fenton, kích hoạt $\text{H}_2\text{C}_2\text{O}_4$ dưới
378 ánh sáng kích thích. Ánh sáng kích thích có năng
379 lượng càng lớn, hoạt tính xúc tác càng được nâng cao.
380 Đặc biệt, giữa ba mẫu xúc tác khác nhau về nhiệt độ
381 nung, mẫu CoFeO–800 luôn là mẫu có hoạt tính xúc
382 tác quang–Fenton tốt nhất, điều này cũng được giải
383 thích trong phần thảo luận dưới đây.

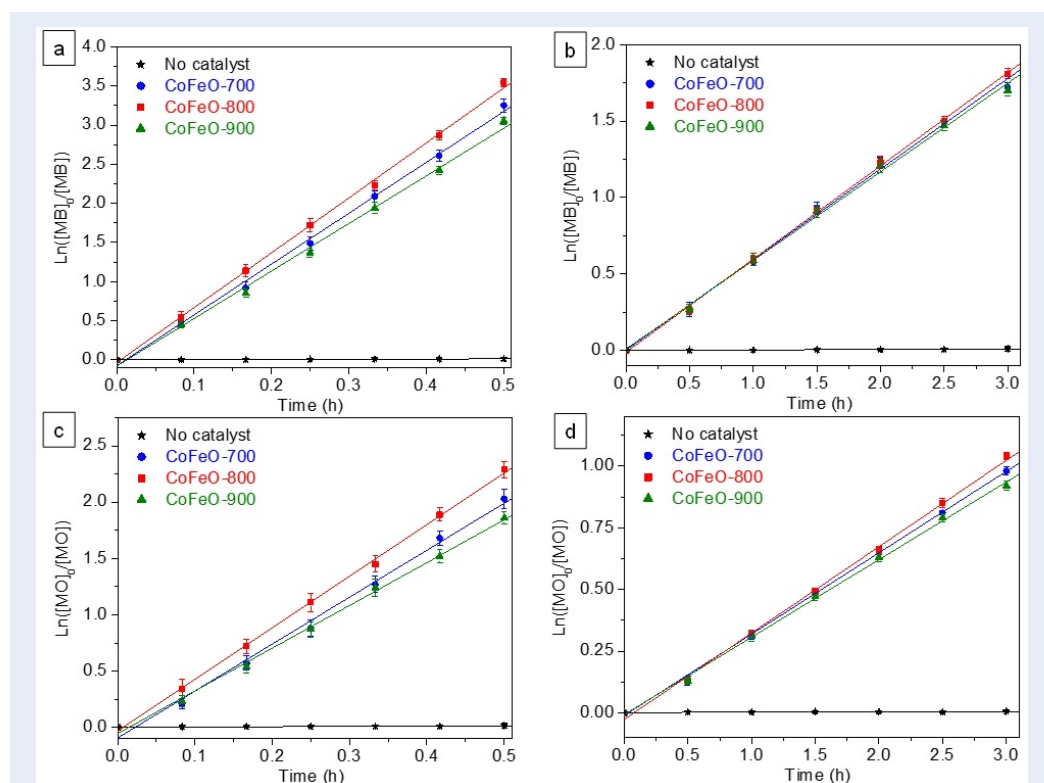
384 Thảo luận

385 Như vậy, dưới ánh sáng kích thích phù hợp, cả ba mẫu
386 vật liệu dựa trên CoFe_2O_4 của chúng tôi đều cho thấy
387 khả năng hoạt động như một xúc tác quang–Fenton
388 dị thể, cho phép phân hủy hiệu quả MB và MO trong
389 sự hiện diện của oxalic acid. Một điểm cần lưu ý là các

Bảng 4: Thông số từ tính của các mẫu CoFeO

Mẫu	MS (emu g ⁻¹)	HC (Oe)	MR (emu g ⁻¹)
CoFeO-700	69,71	824,82	28,64
CoFeO-800	71,03	789,78	26,21
CoFeO-900	74,43	767,02	27,66

Hình 6: Biến thiên $\ln(C_0/C)$ theo thời gian t trong phản ứng phân hủy các loại phẩm nhuộm: MB dưới ánh sáng UVA (a) và ánh sáng khả kiến (b), MO dưới ánh sáng UVA (c) và ánh sáng khả kiến (d) với các mẫu xúc tác CoFeO. C_0 và C lần lượt là nồng độ đầu và nồng độ ở thời gian t của các loại phẩm nhuộm.

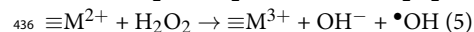
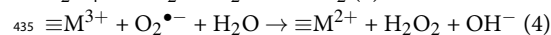
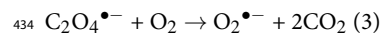
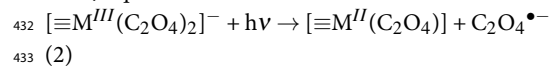
Bảng 5: Phần trăm hấp phụ phẩm nhuộm và hằng số tốc độ biểu kiến của phản ứng phân hủy MB (k_{MB}) và MO (k_{MO}) trên các mẫu CoFeO dưới ánh sáng UVA và ánh sáng khả kiến

Mẫu	Ánh sáng	CoFeO-700	CoFeO-800	CoFeO-900
% hấp phụ MB (%)	Bóng tối	11,28	11,41	10,81
k_{MB} (h ⁻¹)	UVA	6,49	7,01	6,07
	Khả kiến	0,59	0,61	0,58
% hấp phụ MO (%)	Bóng tối	8,32	8,52	7,95
k_{MO} (h ⁻¹)	UVA	4,18	4,59	3,80
	Khả kiến	0,33	0,35	0,31

390 dung dịch chứa đồng thời oxalic acid và phẩm nhuộm
 391 MB cũng như oxalic acid và phẩm nhuộm MO, trước
 392 khi cho xúc tác vào, đều có giá trị pH khoảng 2,70–
 393 2,72. Giá trị pH này chỉ tăng nhẹ (pH 2,81–2,85) khi
 394 các dung dịch được bổ sung xúc tác và chiếu sáng
 395 trong suốt thời gian phản ứng. Điều này đảm bảo việc
 396 suy giảm độ hấp thụ quang của các dung dịch MB và
 397 MO hoàn toàn đến từ sự phân hủy phẩm nhuộm trong
 398 sự hiện diện của xúc tác và oxalic acid, chứ không đến
 399 từ sự thay đổi pH của dung dịch. Mặc dù vậy, tốc độ
 400 phân hủy MO trên các mẫu xúc tác luôn chậm hơn
 401 so với MB. Điều này có thể được giải thích dựa vào
 402 hai yếu tố. Thứ nhất, sự tồn tại của nhóm chức di-
 403 azo ($-N=N-$) trong cấu trúc phân tử MO, vốn rất
 404 bền vững, khiến cho MO khó bị phân hủy hơn MB²⁷.
 405 Thứ hai, ở khoảng giá trị pH này, các phân tử phẩm
 406 nhuộm MB vẫn được hấp phụ lên bề mặt các xúc tác
 407 tốt hơn MO (Bảng 5), từ đó cho phép MB tiếp xúc với
 408 các tiểu phân oxid hóa trên bề mặt xúc tác hiệu quả
 409 hơn.

410 Các kết quả thực nghiệm cũng cho thấy việc lựa chọn
 411 nhiệt độ nung trong phương pháp sol-gel sử dụng
 412 dung dịch chiết từ quả me không chỉ giúp điều khiển
 413 từ tính mà còn giúp điều khiển hoạt tính xúc tác của
 414 các mẫu vật liệu. Thật vậy, khi nhiệt độ nung tăng
 415 từ 700°C đến 800°C, hoạt tính xúc tác quang-Fenton
 416 của mẫu bột từ tính được nâng cao rõ rệt cho cả hai
 417 phản ứng phân hủy MB và MO. Sự tăng cường hoạt
 418 tính xúc tác này nhiều khả năng đến từ quá trình tái
 419 sắp xếp thành phần nguyên tử trên bề mặt của các mẫu
 420 trong quá trình nung, do cấu trúc tinh thể, thành phần
 421 pha của ba mẫu xúc tác đều không có sự khác biệt
 422 đáng kể. Kết quả EDS cho thấy mẫu CoFeO-800 có
 423 hàm lượng Fe^{3+} và Co^{2+} trên bề mặt vượt trội so với
 424 các mẫu còn lại (Bảng 2). Nhờ vậy, những ion này, đặc
 425 biệt là Fe^{3+} , có thể tương tác hiệu quả với $H_2C_2O_4$ để
 426 hình thành các phức oxalate-kim loại với hàm lượng
 427 được tăng cường. Dưới ánh sáng phù hợp, các phức
 428 oxalate-kim loại sẽ bị kích thích và sinh ra nhiều gốc
 429 tự do hydroxyl (phương trình 2 – 5²⁸), giúp quá trình
 430 phân hủy phẩm nhuộm, cả cationic và anionic, diễn
 431 ra hiệu quả hơn.

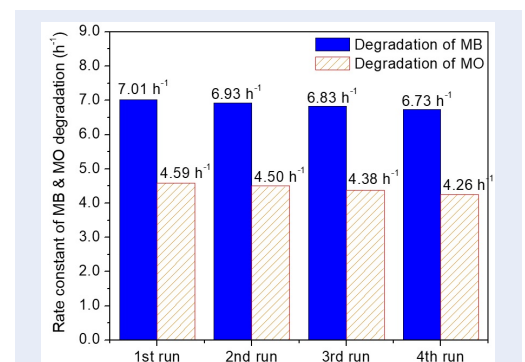

437 Tuy nhiên, khi nhiệt độ nung tăng lên 900°C, hoạt
 438 tính xúc tác có dấu hiệu suy giảm, phù hợp với sự
 439 suy giảm hàm lượng Fe^{3+} và Co^{2+} trên bề mặt mẫu
 440 CoFeO-900 (Bảng 2). Ngoài ra, nhiệt độ nung tăng
 441 đến 900°C còn khiến các hạt spinel phát triển và tụ
 442 hợp vào nhau, làm giảm mạnh diện tích bề mặt của

mẫu (Bảng 2). Từ đó, số lượng tâm hoạt tính trên
 bề mặt xúc tác bị hạn chế, kéo theo hoạt tính xúc tác
 giảm.

Thu hồi và tái sử dụng xúc tác

Nhờ thể hiện hoạt tính xúc tác tốt nhất và sở hữu từ
 tính tốt, mẫu CoFeO-800 được chọn để tiến hành các
 thí nghiệm thu hồi và tái sử dụng xúc tác. Mẫu bột này
 sau mỗi lần sử dụng được thu hồi bằng nam châm, rửa
 sạch với nước cất rồi sấy ở 150°C trong 1 giờ để chuẩn
 bị cho các lần khảo sát tiếp theo. Hình 7 so sánh hằng
 số tốc độ của phản ứng phân hủy MB và MO dưới
 bức xạ UVA trong sự hiện diện của bột CoFeO-800
 sau bốn lần sử dụng liên tiếp. Theo đó, hoạt tính của
 mẫu xúc tác từ tính này chỉ bị giảm nhẹ sau ba lần tái
 sử dụng trên cả hai loại phẩm nhuộm cation và anion,
 chứng tỏ đây là mẫu xúc tác có rất nhiều tiềm năng,
 hoàn toàn có thể được phát triển cho những ứng dụng
 xử lý nước thải dệt nhuộm thực tế trong tương lai gần.

Hình 7: Hằng số tốc độ của phản ứng phân hủy MB và MO với xúc tác CuFeO-800 dưới ánh sáng UVA trong các lần khảo sát tái sử dụng

KẾT LUẬN

Bài báo trình bày việc tổng hợp vật liệu xúc tác
 quang-Fenton $CoFe_2O_4$, ứng dụng cho các phản ứng
 phân hủy phẩm nhuộm hữu cơ, bằng một phương
 pháp tổng hợp đơn giản, thân thiện môi trường, dựa
 trên quá trình sol-gel với sự hỗ trợ của dung dịch chiết
 từ quả me. Các mẫu xúc tác đều thể hiện từ tính tốt,
 cho phép thu hồi dễ dàng bằng nam châm. Đồng thời,
 nhiệt độ nung trong quá trình tổng hợp xúc tác là một
 yếu tố quan trọng, cho phép điều khiển sự phân bố
 các ion kim loại trên bề mặt cũng như điều khiển kích
 thước hạt của vật liệu. Theo đó, mẫu $CoFe_2O_4$ nung ở
 800°C thể hiện hàm lượng lớn các ion Fe^{3+} và Co^{2+}
 trên bề mặt cũng như diện tích bề mặt tương đối cao,
 giúp mẫu này đạt được hoạt tính tốt nhất cho cả hai

476 phản ứng phân hủy phẩm nhuộm methylene xanh và
 477 methyl cam dưới ánh sáng tử ngoại-khả kiến. Đặc
 478 biệt, hoạt tính của mẫu xúc tác này còn được duy trì
 479 ổn định sau 3 lần tái sử dụng.

480 DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT

481 XRD: Nhiễu xạ tia X
 482 FE-SEM: Kính hiển vi điện tử quét trường điện tử
 483 SEM: Kính hiển vi điện tử quét
 484 FTIR: Quang phổ hồng ngoại biến đổi Fourier
 485 EDS: Phổ tán sắc năng lượng tia X
 486 VSM: Phương pháp từ kế mẫu rung
 487 BET: Mô hình Brunauer–Emmett–Teller
 488 MB: Phẩm nhuộm methylene xanh
 489 MO: Phẩm nhuộm methyl cam

490 XUNG ĐỘT LỢI ÍCH

491 Các tác giả tuyên bố rằng họ không có xung đột lợi
 492 ích.

493 ĐÓNG GÓP CỦA TÁC GIẢ

494 Tất cả các tác giả đều đóng góp cho quá trình xây
 495 dựng và thiết kế nghiên cứu. Đinh Thị Tuyết Sương
 496 tiến hành điều chế các mẫu vật liệu xúc tác. Đinh Thị
 497 Tuyết Sương, Trần Thị Trinh Thi và Hoàng Châu Ngọc
 498 thực hiện các phân tích XRD, FESEM, EDS, FTIR và
 499 VSM. Nguyễn Quốc Thiết tiến hành đo diện tích bề
 500 mặt riêng và kích thước lỗ xốp của vật liệu. Hoạt tính
 501 xúc tác của các mẫu được nghiên cứu bởi Đinh Thị
 502 Tuyết Sương và Lê Tiến Khoa. Bản thảo do Đinh Thị
 503 Tuyết Sương và Lê Tiến Khoa viết. Tất cả các tác giả
 504 đều đóng góp ý kiến cũng như đã đọc và cùng nhau
 505 hoàn chỉnh bản thảo.

506 TÀI LIỆU THAM KHẢO

507 1. Ohkoshi S, Namai A, Imoto K, Yoshikiyo M, Tarora W, Naka-
 508 gawa K, Komine M, Miyamoto Y, Nasu T, Oka S, Tokoro H.
 509 Nanometer-size hard magnetic ferrite exhibiting high optical-
 510 transparency and nonlinear optical-magnetolectric effect.
 511 Sci Rep 2015;5:14414;.
 512 2. Yildirim A, Doğanç YI. Drug delivery systems of
 513 CoFe2O4/chitosan and MnFe2O4/chitosan magnetic com-
 514 posites. Prep Biochem Biotech 2022;52(9):979–989;.
 515 3. Tripathy A, Nine MJ, Silva FS. Biosensing platform on
 516 ferrite magnetic nanoparticles: Synthesis, functionaliza-
 517 tion, mechanism and applications. Adv Colloid Interface Sci
 518 2021;290:102380;.
 519 4. Ravichandran M, Velumani S. Manganese ferrite nanocubes as
 520 an MRI contrast agent. Mater Res Express 2020;7:016107;.
 521 5. Sonu, Dutta V, Sharma S, Raizada P, Hosseini-Bandegharai
 522 A, Gupta VK, Singh P. Review on augmentation in photocat-
 523 alytic activity of CoFe2O4 via heterojunction formation for
 524 photocatalysis of organic pollutants in water. J Saudi Chem
 525 Soc 2019;23(8):1119–1136;.
 526 6. Cechinel MAP, Nicolini JL, Tápia PM, Miranda EAC, Eller S,
 527 Oliveira TF, Pereira FR, Montedo ORK, Wermuth TB, Arcaro S.
 528 Cobalt ferrite (CoFe2O4) spinel as a new efficient magnetic
 529 heterogeneous Fenton-like catalyst for wastewater treatment.
 530 Sustainability 2023;15(20):15183;.

7. de Oliveira JS, da Silveira Sallaa J, Kuhna RC, Jahna SL, Foletto
 531 EL. Catalytic Ozonation of Melanoidin in Aqueous Solution
 532 over CoFe2O4 Catalyst. Mater Res 2019;22(1):20180405;.
 533 8. Mahdikah V, Saadatkia S, Sheibani S, Ataie A. Outstand-
 534 ing photocatalytic activity of CoFe2O4/rGO nanocomposite in
 535 degradation of organic dyes. Opt Mater 2020;108:110193;.
 536 9. Nguyen TD, Le TD, Nguyen TH, Vu DT, Le VN, Nguyen NH. A
 537 comprehensive study on the heterogeneous electro-Fenton
 538 degradation of tartrazine in water using CoFe2O4/carbon felt
 539 cathode. Chemosphere 2022;287(2):132141;.
 540 10. Cao Z, Zuo C. Direct synthesis of magnetic CoFe2O4 nanopar-
 541 ticles as recyclable photo-Fenton catalysts for removing or-
 542 ganic dyes. ACS Omega 2020;5:22614–22620;.
 543 11. Ngo TPH, Le TK. Polyethylene glycol-assisted sol-gel synthe-
 544 sis of magnetic CoFe2O4 powder as photo-Fenton catalysts in
 545 the presence of oxalic acid. J Sol-Gel Sci Technol 2018;88:211–
 546 219;.
 547 12. Vu NA, Le TNH, Nguyen NVK, Le ĐTA, Dang TP, Do NH, Le
 548 VH. Preparation of magnetic nanoparticles as photo-Fenton
 549 catalysts by a hydrothermal-assisted thermal treatment
 550 method. Sci Tech Dev J - Nat Sci 2023;7(2):2623–2634;.
 551 13. Le TNH, Vu NA, Le TK, Kornieieva K, Luu AT, Nguyen VT,
 552 Phan BT, Park S, Tran TTV, Nhan HTC, Le VH. Effect of anneal-
 553 ing temperature on phase transitions and photo-Fenton cat-
 554 alytic activity of CoFe2O4 nanopowder. J Phys Chem Solids
 555 2023;178:111366;.
 556 14. Vishwas M, Babu KRV, Gowda KVS, Gandla SB. Synthesis,
 557 characterization and photo-catalytic activity of magnetic
 558 CoFe2O4 nanoparticles prepared by temperature controlled
 559 co-precipitation method. Mater Today: Proc 2022;68(3):497–
 560 501;.
 561 15. Kurian M. Green synthesis routes for spinel ferrite nanoparti-
 562 cles: a short review on the recent trends. J Aust Ceram Soc
 563 2023;59:1161–1175;.
 564 16. Liaskovska M, Tatarchuk T. Green synthesis of zinc ferrite. Mol
 565 Cryst Liq Cryst 2021;719:45–52;.
 566 17. Banifatemi SS, Davar F, Aghabarari B, Segura JA, Alonso FJ,
 567 Ghoreishi SM. Green synthesis of CoFe2O4 nanoparticles us-
 568 ing olive leaf extract and characterization of their magnetic
 569 properties. Ceram Int 2021;47(13):19198–19204;.
 570 18. Udhaya PA, Ahmad A, Meena M, Queen MAJ, Aravind M,
 571 Velusamy P, Alumtairi TM, Mohammed AAA, Ali S. Copper fer-
 572 rite nanoparticles synthesised using a novel green synthesis
 573 route: Structural development and photocatalytic activity. J
 574 Mol Struct 2023;1277:134807;.
 575 19. Nguyen BLG, Tran TTT, Nguyen QT, Le TK. Environmentally
 576 friendly synthesis of magnetic CuFe2O4 powder as photo-
 577 Fenton catalysts by sol-gel method using tamarind fruit ex-
 578 tract. J Water Chem Technol 2023;45(3):211–221;.
 579 20. Muzaffar K, Kumar P. Tamarind-a mini review. MOJ Food Pro-
 580 cess Technol 2017;5(3):296–297;.
 581 21. Ristić M, Hannover B, Popović S, Musić S, Bajraktaraj N. Ferriti-
 582 zation of copper ions in the Cu–Fe–O system. Mater Sci Eng B
 583 2000;77:73–82;.
 584 22. Velioglu YS, Mazza G, Gao L & Oomah BD. Antioxidant activity
 585 and total phenolics in selected fruits, vegetables, and grain
 586 products. J Agric Food Chem 1998;46:4113–4117;.
 587 23. Okello J, Okullo JBL, Eilu G, Nyeko P, Obua J. Mineral compo-
 588 sition of Tamarindus indica LINN (tamarind) pulp and seeds
 589 from different agro-ecological zones of Uganda. Food Sci Nutr
 590 2017;5:959–966;.
 591 24. Zeynizadeh B, Gholamiyan E, Gilanizadeh M. Magnetically re-
 592 coverable CuFe2O4 nanoparticles as an efficient heteroge-
 593 neous catalyst for green formylation of alcohols. Curr Chem
 594 Lett 2018;7:121–130;.
 595 25. Xian G, Kong S, Li Q, Zhang G, Zhou N, Du H, Niu L. Synthesis
 596 of spinel ferrite MFe2O4 (M = Co, Cu, Mn, and Zn) for persul-
 597 fate activation to remove aqueous organics: Effects of M-site
 598 metal and synthetic method. Front Chem 2020;8:177;.
 599 26. Rao KS, Choudary GSVRK, Rao KH, Sujathad Ch. Structural and
 600 magnetic properties of ultrafine CoFe2O4 nanoparticles. Pro-

- 602 cedia Mater Sci 2015;10:19–27;
- 603 27. Nguyen CH, Fu CC, Juang RS. Degradation of methylene blue
604 and methyl orange by palladium-doped TiO₂ photocatalysis
605 for water reuse: Efficiency and degradation pathways. J Clean
606 Prod 2018;202(20):413–427;
- 607 28. Liu SQ, Feng LR, Xu N, Chen ZG, Wang XM. Magnetic nickel fer-
608 rite as a heterogeneous photo-Fenton catalyst for the degra-
609 dation of rhodamine B in the presence of oxalic acid. Chem
610 Eng J 2012;203:432–439;

Green synthesis of magnetic CoFe_2O_4 nanoparticles as recyclable photo-Fenton catalysts by sol-gel method with the assistance of tamarind fruit extract

Tuyet Suong Dinh Thi^{1,2}, Trinh Thi Tran Thi^{1,2}, Chau Ngoc Hoang^{1,2}, Quoc Thiet Nguyen³, Tien Khoa Le^{1,2,*}

Use your smartphone to scan this QR code and download this article

ABSTRACT

Nowadays, there is a growing imperative to develop environmentally friendly methods for the synthesis of catalytic materials. This paper presented a synthesis of magnetic photo-Fenton catalysts based on CoFe_2O_4 nanoparticles using sol-gel method with tamarind fruit extract as an inexpensive and naturally available gel-forming agent. After the gelation process, the samples were calcined at various temperatures (700, 800, 900°C) and characterized by XRD, FE-SEM, EDS, FTIR, VSM, and N_2 absorption experiments. Their photo-Fenton catalytic activities were evaluated through the degradation of methylene blue and methyl orange under UVA light or visible light. The results showed that the combination of using tamarind fruit extract during the gelation and the subsequent calcination process effectively facilitated the production of CoFe_2O_4 nanoparticles with a cubic spinel single-phase structure. These samples not only demonstrated a high photo-Fenton activity for the degradation of both cationic and anionic dyes, but also exhibited impressive magnetic properties, allowing for easy recovery after use. In particular, the calcination temperature emerged as a pivotal factor in governing the distribution of metal ions on the surface as well as the particle size and the specific surface area of catalysts, thereby significantly affecting their activity.

Key words: Photo-Fenton catalyst, CoFe_2O_4 , magnetic particles, sol-gel, tamarind fruit extract

¹Faculty of Chemistry, University of Science, Ho Chi Minh City, Vietnam

²Vietnam National University, Ho Chi Minh City, Vietnam

³Institute of Applied Materials Science, Vietnam Academy of Science and Technology, Ho Chi Minh City, Vietnam

Correspondence

Tien Khoa Le, Faculty of Chemistry, University of Science, Ho Chi Minh City, Vietnam

Vietnam National University, Ho Chi Minh City, Vietnam

Email: ltkhoa@hcmus.edu.vn

History

- Received: 6-5-2024
- Revised: 9-7-2024
- Accepted: 4-11-2024
- Published Online:

DOI :

Copyright

© VNUHCM Press. This is an open-access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution 4.0 International license.

Cite this article : Thi T S D, Thi T T T, Hoang C N, Nguyen Q T, Le T K. Green synthesis of magnetic CoFe_2O_4 nanoparticles as recyclable photo-Fenton catalysts by sol-gel method with the assistance of tamarind fruit extract. *Sci. Tech. Dev. J. - Nat. Sci.* 2025; ( ):1-1.